

for et Raastof. Det hedder i den første Paragraf: „Enhver her i Landet boende Mand eller Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 60de Aar, og som skønnes at være ubemidlet, er berettiget til en fast aarlig Understøttelse“. Det er saadan sagt i al Almindelighed, og det er jo muligt, at adskillige ved sig selv ville sige, at det kunne de ikke gaa med til. Der er nok adskillige, som ville mene — tænker jeg mig — at straffede Personer ikke skulde kunne komme ind herunder. Jeg skal hertil sige, at naar jeg tager Hensyn til min personlige Følelse, er jeg tilbøjelig til at sige: Ja, lad ogsaa straffede Personer komme med. Man veed jo dog ikke, hvorledes disse straffede Personer have været stillede, inden de kom ind paa Forbryderbanen, og det vil ogsaa komme til at afhænge noget af selve Forbrydelsens Omfang o. s. v. Man veed jo dog ikke, hvorledes man selv vilde have været stillet under lignende Forhold. Det kan være let nok at staa fast, naar man ikke fristes, men kommer Fristelsen — og den kan jo komme paa saa mange Maader — og man bukker under, saa er det ikke saa let at vende om igen, naar man en Gang har staaet imod Loven, og saa kan der dog godt bo en virkelig, redelig og ærlig Stræben i en saadan Persons Hjerte, selv om han ogsaa en Gang har stødt an og er kommen paa Forbryderbanen. Min Tanke er derfor, at man ikke skulde gøre Forstel paa Forbryderen og de andre, men lade dem komme ind under een Kategori. Jeg kan se, at det kan have stor Vanskelighed, og jeg kan godt forstaa den Tankegang, som ikke vil have det, og jeg er ogsaa for mit personlige Vedkommende i Tvivl om, hvor vidt der ikke hos adskillige af de nydende, af de gamle, som fik denne Alderdomsforsørgelse, kunde opstaa en Følelse, som kunde bringe dem til at sige: Skulle de Forbrydere — eller hvad man nu vil kalde dem — gaa med i samme Klasse som vi? Det kunde jo være, at det vilde være saarende for dem. Jeg henstiller det som en Mulighed, det kan være, at denne Tanke kunde opstaa og det ogsaa hos dem, som skulde udbetale Pengene, saa at de mulig kunde sige: Se, se, skal saadan en, som har været straffet, ogsaa være berettiget til Understøttelse? Jeg har tænkt mig den Mulighed der, at man muligvis kunde finde paa en Middevej, saaledes at et Skøn i saa Henseende kunde anstilles. Der er ogsaa i selve Lovforslaget henblik til adskillige Autoriteter, og det er jo muligt, hvis vedkommende er straffet, at der saa kunde gøres nogen Undtagelse her fra ved et Skøn fra Alderdomsraadet eller

andre kommunale Autoriteter, allerøverst Amtsraadet og Ministeriet. Dette har jeg tænkt mig som en Tanke, der kunde tages op af et eventuelt Udvalg eller ved anden Lejlighed og gøres til Genstand for Overvejelse, saaledes at altsaa et Skøn fra disse Autoriteter kunde være afgørende for, hvorvidt en eller anden enkelt Person skulde kunne udelukkes. Det vil jo navnlig kunne komme til Anvendelse overfor rene Subjekter eller overfor saadanne Folk, som der maatte siges ikke at være nogen Udvej med. Kort sagt saadanne Personer, som den offentlige Mening i Sognet eller Kommunen kunde være imod at give Støtte til; men det er min Tanke, at det maatte være en Undtagelse og ikke Reglen, at vedkommende ikke skulde kunne saa denne Understøttelse.

Saa er der den anden Sætning: „Og som skønnes at være ubemidlet.“ De ville se, at det er et Spørgsmaal, som er stillet i al Almindelighed. Hvad forstås ved Ubemidlet? Kunne vi gaa vedkommende saa nær, at han ikke maa have et lille Indbo, ikke at tale om de nødvendige Senge eller Sengekæder. Hvor nær skal vedkommende have spist op, inden han kan kaldes for ubemidlet? Det er i hvert Tilfælde en Tanke, som kommer op, naar man faar fat paa denne Sag: Hvor skal Grænsen for ubemidlede være? Det indser jeg godt, at det vil blive det virkelige Knudepunkt for dem, som skulle have med den Sag at gøre, hvem der skal kaldes ubemidlet, eller hvorvidt de have Udkommet. Naar man tager Hensyn til Forholdene, i hvert Tilfælde ude i min Egn og By, og ser paa dem, som vi kalde Gadehushmænd, og som have et lille Hus og en lille Have, vide vi jo, at de maa komme paa Fattigvæsenet, hvis de ikke saa nogen Alderdomsforsørgelse. Skulle nu altsaa de vedkommende have opspist dette lille Hus, som maaste er en 6—800 Kr. værd der paa Egnen, eller skulle de ogsaa have opspist deres lille Indbo og saa fremdeles? Der burde, mener jeg, et, om jeg saa maa kalde det, stedligt Skøn foreligge, for at man kunde danne denne Grænse for Ubemidlet-heden. Jeg mener, at det overfor gamle hæderlige Folk vilde være Synd at gaa dem meget nær, det vilde være Synd, hvis deres lille Hus skulde være spist op helt og holdent, inden de kunde saa denne Alderdomsforsørgelse. Jeg mener, at der burde vises nogen Skønsomhed og et humant Hensyn der, og jeg kan ikke se andet, end at et Skøn fra alle Sider maa være det afgørende. Man kunde jo sætte den Grænse, at deres Gjeldelse ikke oversteg en Værdi af saa og saa mange Hundrede Kroner. Et Skøn